

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 170 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунщини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукониси звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламациі неопечатані відійти
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
даци і приватні донесеня по
3½ с. від стрічки.

Вітте повновласником Росії.

(X) У Вашингтоні мають розпочати ся під проводом президента Зєдинєних Держав переговорів між Росією а Японією про закінченє мира.

Повновласником Росії заіменував цар Віттого, котрий виїхав вже в тій цілі з Петербурга до Америки. Іменованє Віттого повновласником Росії для мирних переговорів викликало в дипломатичних кругах чимале зачудованє. Вітте є безпечно оден з найспосібніших урядників висших в Росії, визначав ся усе найбільше європейською вдачею і умів серед найтрудніших обставин заняти таке становище, щоби не зужити ся а показати ся в даній хвилі придатним для державних справ своєю високою інтелігенцією. З малого залізничного урядника, котрий працював над тарифовими справами, вибив ся Вітте на становище міністра скарбу, відтак і на предсідателя комітету міністрів, а нині виступає як царський повновласник в мирних переговорах, хоч ніколи доси не мав ніякої нагоди показати своїх здібностей в дипломатії.

Теперішнє положенє і події в Росії нераз уже дньовикарі порівнували з вибухом французької революції. N. fr. Presse, з того становища порівнує Віттого з Некером і находитє багато схожости між обома сими личностями, але більше ріжниць. Схожі они обидва в тім, що їх монархи не могли їх стерпіти. Французький король вибрав собі Некера, бо не міг зробити иншого вибору. Обидва сі мужі добре ознайомлені з економічними і фінансовими відно-

синами і потребами своїх держав, переходять відтак на політичну область. Се належить взагалі до виїмок в справах заграничної політики. Обидва сі мужі схожі між собою і в тім, що серед великого зворушення стоять при своїх консервативних поглядах, але мають зрозумінє для домагань реформи.

Некер довів до скликання генеральних станів, а Вітте довів до установи комітету потаблів, котрий має розслідити причини господарського занепаду Росії, він дав найсильнішу понуку до рішучого домаганя в земствах парламентарного устрою.

Обидва они є предтечами великих і рішучих перемін, які они відчувають, але лише з замраченою свідомістю. За те Вітте ріжнить ся тим від Некера, що є зовсім свободний від тяжкої педантерії, він є вельми практичний, є творцем великого промислу, податкович і торговельник, котрий у Вашингтоні буде з високого становища вести переговори з Японцями, але вихиснує і дрібниці.

Прикмети, якими визначає ся Вітте, велять сподівати ся, що дійде після всякої імовірности до закінченя мира, не лише для того, що він є рішучим противником війни. Цар був би певно не заіменував Віттого повновласником для мирних переговорів, наколиб сам не переконаний про konieczність мира.

Цар хотів очевидно вислати такого повновласника, котрому Японії скорше повірилиб задля єго мирної вдачі. Хоч цар не любить Віттого, але він все покликчував єго в найскрутніших хвилях і тепер вибрав єго для такого важного і трудного посланництва.

Єго покликчанє є важною подією. Вітте

приносьть велику жертву, принявши на себе сю трудну задачу. Він не одвічає за вибух російсько-япанської війни, котрій він супротивляє ся, але він буде приневолений підписати своїм іменем мирний договір, вельми тяжкий для Росії. Після так невдачної війни не вєспіє найзручнійший повновласник усунути некорисних наслідків поражень. В яким положеню Росія тепер находить ся, бачимо з вельми замітного письма царского до нового міністра маринарки Бірілієва, де цар зовсім отверто признає, що військовий послух у моряків чорноморських зовсім щез, а висші офіцери не справляють своїх обовязків. Може ще ні оден володар великодержавний не видав прилюдно так страшного осуду про свою державу. В тім царськєм письмі виявила ся вся неміч і тяжке пересилєнє, яке переживає Росія як найнаглядніше. Тим то супроти того так страшних поражень російського війська і фльоти, супроти збунтованих моряків буде мати повновласник Росії вельми трудну задачу в мирних переговорах. Вітте підняв ся трудного посланництва і він кладе на карту всю свою дотеперішню славу і успіхи цілого життя.

Але як звичають голоси англійські, найшло єго іменованє дуже милий відгомін в заграничних, а особливо і в япанських кругах дипломатичних. Ні оден російський політик не має такого довіря, як Вітте, і такої доброї слави.

За Карпатами.

Ситуація на Угорщині є прямо безвихідною. Послїднім часом поясняли єї ріжні політичні мужі зміж Мадярів, як гр. Апові, Тіса, мі-

Сильвестер Яричевський.

В ЛАВРОВІМ ВІНКУ.

(Елегія по літераті).

Taka to bywa zapłata
Niejednego literata:
Po śmierci mu wszyscy kadzą,
A za życia jeść nie dadzą.

(Жуковский „Момус“).

Стало ся — я вмер... Тиф голодний мене замучив на смерть, я почимчикував у могилу спочивати. Сумовитий ангел страдальців повів мене в рай. Я навіть бояв ся тамтуди рвати ся, гадаючи, що для руских літератів нема й на тому сьвітї раю...

А в мойй вітчизні задзвонили у великі дзвони по мойй душещї-небозї. В часописях — на першому таки місци — випечатано посмертну звістку. Декотрі з них показали ся в чорних, жалібних обвідках. Всї посмертні згадки ридали менче-більше на одну нуту: «Ось і знову пова могила на широкій дажбожій землиці. Нині рано довідались ми, що Стефана Терпиголода не стало між нами... Сумна — страшна се вістка, але правдива... Умер — ні! не умер — упав борець, добрий син Голодомора, упав, як при-стало лицареві чесному, великому... Поліг з прапором у руці... На незарослу ще могилу кида-

ємо грудку землиці і кличемо: Земля тобі пером!»

Пізнїйше наступали житєвиси. Всякі подавали, що хто знав, або що було до вподоби. Обробляли мене на всі боки. Приписували мені, небіщакowi, такі химерні спосібности, про які мені й не снило ся на цілому житю. Однє при-ятель написав такий трогачний «некрольог», що я й розплакав ся, читаючи єго в раю...

Були й такі, що впливали серед горячих сліз на мою могилу — ще й горячийшу — жовч. До них належали мой найбільші други за життя. Однє лобачив у мойх творях декадентизм таї оправдував єго мойм немов то надмірним нахилом до жіноцтва і пива. Другий признавав мені безперечний талант, але в поезиях знайшов — мізантропію. Третій оправдував се дивацтвом, в яке я мав попасти — на єго думку — послїдними часами. Інший ще доглянув за багато соли і перцю і т. д. Найприхильніше заговорив про мене мій — ворог.

Але що-ж мені по всіх тих мудрих і немудрих оцінках? — Я тіпив ся тим, що душа моя в раю! Голоду не чую, дрімлю гарненько. Іменно — іменно при читаню того всього «ри-даня» я попадав у смачненьку дрімку. А товєті німецькі літерати аж боки собі зривали, дивлячись, як то дрімає худий, виголоднїлий голодоморський письменник.

Третьої днини — в ранці рано — дивлю ся на землицю — а там падає, що аж га! Се, бач, віддавали мені послїдну прислугу. Хор пи-

томців присьпівує, дяки ревуць «послїднє ціло-ваніє», аж серце крає ся. Сам цвіт голодоморської інтелігенції зібрав ся на мой похорон а народа й не почислив. Мой «тілнїні останки» схопило шістьох жвавих парубків і таскають на плечах, тішать ся, що тягар... не великий.

От, ціла громада вже й на кладовищи. З посеред товпи виступує якийсь стрункий літерат і виголодує (зовсім не по літератцї!) довгу, патетичну бесїду.

Хто се? Якийсь, подобає, знакомий, та ні-як не пригадує собі, хто се... Ага! пізнав єго по цвітїстїй річи. Се-ж преці мій старий приятель! Ледви й пізнав єго. А прецінь я перший представив єго панні Музі, по переполоханій хлопець почитав єї нишком-тишком, не зважаючи навіть станути перед єї ясним личком... А тепер — він поет! Став було писати «вірши-ки», а такі-то солоденькі, масненькі, що аж в душі нудило читати їх, а всі любовні. Як жабочка в ставку весною — так він рухкотів цілими днями до «ясних личок, рівних брів, дрібних рученьят, солодких (!) серденьят», аж вкінці й найшов собі любочку — ну, тай — як при-стало доброму, лепському кавалірові — оженив ся, увінчавши єю важну в своїм житю подію стишком на вінчанє. (Мене навіть не зволів запросити на весільну забаву!) Тепер він поет: на імянни жіночки — пише, на родини — пи-ше, на хрестини — пише, всяку, кажу вам, пригоду в своїй сімї описує, а терпеливий папір і ще терпеливіший редактор «Смолощина»

ністер Люкач і др. і всі они ствердили сей вислід. Зі сторони правительства не скривають, що хоть звисний рескрипт президента міністрів упізнав муніципії перед опором, то правительство не прийме ся за жадні енергічні средства против опірних, щоби не збільшати роздразнення. З другої сторони опозиційна коаліція покликє ся на повну легальність свого діланя і що до формального переведеня того опору навіть правительство не відмовляє їй тої легальности. Розходить ся тільки о причину, задля якої ужито того остаточного парламентарного средства, яке правительству і державі спричинить чимало клопоту, але без сумніву нанесе багато шкоди і самому краю.

Отже ся причина мадярського опору є дуже марна. Розходить ся о 60—80 слів німецької командирки, між якими і так ще майже половина є французького походження. В поли всі ті знаки для виконуваня тактичних чинностей передають ся при помочи трубних і барабанних сигналів, отже значінє команди єще зменшає ся. Всьо решта Мадяри вже одержали, бо між концесиями, вчиненими мадярській опозиції є усліва, щоби угорські полки тільки на Угорщині служили, щоби язиком їх офіцерського корпусу та канцелярийним був язик угорський і в військових школах викладано на угорській мові. Узискавши вже цілковите змадярене угорської військової, угорська опозиція допускає, щоби задля кількадесяти слів, чи радше голосових знаків станула ціла державна машина, прийшло до найвисшого напруження меж правительством а автономією, вибухнула гроза революції...

Мотиви, які вчинили сих кількадесять слів команди каменем неагоди, є по стороні Корони зовсім фаховою, мілітарною натури. Для єдности і битности армії уважає ся цар, як досвідний стратегік, доконечною спільністю команди бодай для основних боєвих формацій і рухів в армії і в маринарці. Зміни в команді обнизили би знатно сї прикмети армії на цілу чергу літ, бо в німецькій команді обзавані не тільки мадярські рекрути і резервісти, але і при гонведах ті офіцери і вояки, що перейшли до них з резерви. Зміна на угорську команду у тих соток тисячний вояків була би тим трудніша, що не всіж они Мадяри, але більша їх часть є Румуни, Німці, Русини, Словаки, яким угорська мова так само непонятна, як і німецька.

Однак мадярські шовіністи глядять на сє квестію з цілком иншої сторони. Розуміє ся, що великодержавне становиско монархії їх нічо не обходить, хотий не зрікають ся користий з него, ані цілість і безпечність не становить для них аргументу. Угорські політики уважають ар-

мію тільки за одно з найуспішніших средств мадризациї, а в сій цілі потреба їм єще і угорської команди. Іменно при теперішній, німецькій команді полковий інструкційний язик примінює ся до народности вояків: в румунських полках є він румунський, в словацких словацкій, а відай і в руских полках. Ся ліберальність нац.снальна, яка водить ся всюда в нашій армії, не на руку Мадяронам. Они бажають, завівши угорську команду, зробити угорську армію кріпостию мадярського гакатизму.

Тим то і можемо витолкувати собі те роз'ярене, доведене до фанатизму, з яким мадярські політики, а з ним і весь мадярський народ боре ся за угорську командирку. Вирадї посол Етвеш заперечує, немов то він говорив на засіданю виконуючого комітету коаліції про революцію, однак на зборах Апонія дав ся чути оклик: «Ми остроимо вже коси!» а передвчєра віддано під военний суд одного капрала, який ведучи відділ, закомендував при стрічі з напоручником по угорски: в право глянь! Се все познанки, які оправдують висказ міністра Люкача, що угорський нарід находит ся в положеню хорого горячково, по котрім не можна пізнати, в що розвине ся горячка і як покінчить ся недуга.

Національні відносини в австрійській армії.

Ограничимо ся тут тільки до статистичних дат дотично Галичини, які після виказів представляють ся ось як:

	Скількість	З того числа %		
Оружє на мировій стопі	Русинів	Поляків	Разом	
Піхота	170.000	9	9	18
Стрільці	16.000	1	5	6
Кінвота	45.000	13	11	24
Артилерия	38.000	5	9	14
Інженерия	10.000	1	3	4
Фургоны (трен)	3.500	13	10	23
Шпит. служба	4.000	6	7	13
Разом	286.500	8	9	17%

В маринарці служить на загальне число 8.000 людей 1% Поляків, с. з. коло 80 осіб; з Русинів заледви може кілька осіб.

З сих статистичних дат виходить, що Поляки, до яких вчислено і багато тих жидів, що не видають себе за Німців, становлять в армії рівний процент з Русинами. При головних і численніших родах оружя, як при піхоті і кавалерії, Русини дають більший процент від Поляків, а іменно в кавалерійській службі (а також при трені).

А скільки ту лент! Можна би сьміливо урядити два крами стяжок на львівській зарва-ниці...

По цілій нараді зійшло ся охоче брацтво на похоронний комерс, себ то на поминки. Брязчать склянки, тарілки, ллєть ся пиво і вино за упокій моєї душі, на вічну мою славу, яко славу народу... Народе, а я вмер з голоду!...

За пару днів відбула ся поминальна служба божа в одній сільській церкві. Се за мою душу.

Сивий пан-отчик сказав до народу:

«Молїтесь, дітвоньки, за покійника! Се був добрий дух, ваш приятель! Через те й нераз він зазнав лиха, недолі, попав у злидні і вмер у злиднях»...

А люд говорив ців шепотом: «Со сьвяти-ми»... і молив ся щиро. І не одно око залилось сльозою...

Я стояв в горі — в раю, втираючи очи, що забігли сльозами.

Надійшов св. Петро:

— Чого ти все на землю тай на землю дивив ся? Час про неї забути. Може-б ти ще раз полетів там гарувати?...

— Полетів би, сьвятий угодниче!

— Полетів би? Та до кого і для кого?

— До людю і для людю, небесний ключниче, пішов би я жити. Він стоїть того. Пішов би жити і ще раз — з голоду вмерти...

Відень, 1896.

В поодиноких галицких полках представляє ся національний процент ось як:

Число полку	Округ поборчий	З того %		
		Русинів	Поляків	Німців (і жидів)
9	Стрий	75	15	10
10	Перемишль	45	55	—
13	Краків	—	100	—
15	Тернопіль	55	45	—
20	Новий Санч	10	90	—
24	Коломия	80	10	10
30	Львів	40	55	5
40	Ряшів	—	100	—
41	Чернівці	30	5	25
45	Сянік	50	50	—
55	Бережани	95	5	—
56	Вадовиці	—	95	5
57	Тарнів	—	100	—
58	Станиславів	70	25	5
77	Самбір	75	20	5
80	Золочів	65	35	—
89	Городок	70	30	—
90	Ярослав	20	80	—
95	Чортків	65	35	—

Черновецький полк має крім того 40% Румунів, а тішинський 25% Чехів.

В прирівнаню до цілої армії галицких полків є 20 на 102, отже $\frac{1}{5}$. На 15 полків драгонів є 1 галицький (9. полк), а на 11 уланських полків 8 галицких (1—4, 6—8 і 11); на 16 полків гузарів — жадєн; отже також відношенє зближає ся до $\frac{1}{5}$ части загального числа. Так само число галицких рекрутів виносить $\frac{1}{5}$ цілої армії. Натомість відношенє меж офіцерским корпусом навіть ні трохи не відповідає сему процентови навіть що до Поляків, а тим менше що до Русинів. Особливож між штабовими офіцерами і між генераліцією нема галицких земляків, які звичайно з капітанською рангою пенспонують ся.

Вісти з Росії.

Конгрєс земств і міст розпочав вчєра наради в мешканю кн. Долгорукова. Предмет нарад становить проєкт Булігіна, дальше справа, яке становиско мають зайняти публично діяльні особи супротив очікуваного скликаня народної репрезентації, вкінци квестія здійсненя поступлатів, поставлених земствами і містами. Збори по довгій дискусії над проєктом Булігіна і справозданю організаційної комісії ухвалили, що проєкт Булігіна, або инші, оперті на подібній підставі, не надають ся до привернення мара в державі, запобіження небезпечнєствам, грозичим Росії, увільнення єї від анархії і доведеня на дорогу нормального розвою на підставі відповідної організації.

Міністер Віте виїхав вчєра до Америки. Перед відїздом мав довшу конференцію з царницею-вдовою. Про вигляди заклєчення мира висказує ся американська преса дуже скептично, головно з сєї причини, що японські представителі мають дуже ограничену повновласть. Они мають предложити згоря уложені японські усліва мира і не вдавати ся в переговори над жадним иншим російским контр-проєктом.

З поля бою доносять, що Японці заняли вже цілий остров Сахалін і утворили на нїм провізоричне правительство. З Токіо доносять, що японська флотилія контрторпедівців острілювала російські позиції на північно-східнім побережю Корєї. Майже рівночасно японська армія висїла на сушу на північ від Владивостока. Росияни не були на се приготовані і не могли перешкодити виладуваню Японців, які тепер без опору посувають ся наперед. Небавом стане Владивосток цілком замкнений.

Розрухи ширять ся чимраз дальше на Україні і в Польщі. В одеській губернії убито доселі понад 1000 мужиків по селах, в яких вибухнули розрухи. Мимо військових репресалій бунти і розрухи ширять ся дальше.

В Чорноморії і на Кубани революційна пропаганда ширить ся між козацтвом та регулярним війском. Наслідки єї проявляють ся в тім, що війско не хоче стріляти до демонструючих робітників, а навіть само уряджує страйки против своїх офіцерів.

В варшавській губернії переведенє мобіліза-

дзвонить єго вірші, трубить єго славу в врихоньську трубу... Ну, вже преці скінчив. А то аж нудно було слухати єго речі!

От тобі й на! Висував ся другий, щоби мене обмовляли. Сей «благу частъ ізбра» в житейській борні. Він також мій бувший друг, — але се вже поет на цілу губу. І живе ся єму гаразд. Правда, кажуть, понатягав дуже своїх любок, але се лиш матеріяльний бік, ми глядїм краще на моральний бік єго особи. Творчість незмірима! І в ліберали і в клерикали і в радикали і в антисеміти і філософіти і в москвофіли і ще инші «іти» тай «філі» залїтають єго твори. Тільки «іти» і «філі» помістити в одній тільки голові — се-ж геніальність! Ну, тай геніально-ж він про мене... брепе! Хай йому кат!...

Чи тоті бесїди вже не покінчать ся нині?... Ні!... От що один двигєє підготовану фіґуру на поблизьку могилу, щоб нарід побачив єго сумовите — себ то з жалю — лице. Се член товариства «Промінь», того самого патріотичного товариства, котре за мого ще життя не хотїло надїлити мене — схорованого тоді літерата — допомогою з фонду для артистів і літератів. І через него я й дістав ся до раю...

Вже й не хочу того чути, що сей заговорить про мене...

Прецінь конєць парадї!...

Накидали на мою могилу копу лаврових вінців. Можна би ними замїстити цілу оранжерію... Гей, гей — думаю собі, коби то я був мав за життя стілько ярини, не був би спїшив ся до раю!...

ції дало причину до нових розривів. Доносять звідтам, що вчора розстріляно 800 резервістів, які дезертирували з рядів, не хотючи їхати на війну.

Страйки у фабричних та копальняних округах Лоди, Ченстохови, Соснівця не уступають і доводять до кровавих стріч з жандармерією і військом. Попри це лучаються щоденно політичні убійства, доконувані з незвичайною сміливістю навіть в білий день, при яких звичайно убійникам удає ся втіти і затерти за собою сліди.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Прокопій муч.; римо-кат.: Пракседі діви. — В суботу: руско-кат.: Панкратія; римо-кат.: Марії Магдалини.

— **Наша гордість.** У бурсі Руского Товариства педагогічного у Львові (Вірменська ч. 2) було помічених в минулому році шк. 200 питомців, учеників рускої гімназії. При класифікації з кінцем року 58 одержало ступень відзначаючий (на 88 відзначаючих в цілій гімназії), а всі інші 142 першу класу, добру ноту з обичаїв і пильності; 87 ноту похвальну з обичаїв. Після званих родичів було 7 синів священників, 2 синів урядників, 11 синів учителів нар., 4 синів лісничих прив., 18 ремісників, 10 зарібників і 148 дітей селянських. Оплата місячна питомців виносилася 15—24 К, пересічно 17 К, 5 питомців було безплатно, 2 удержувало Тов-о «Руслан», 14 удержував Его Ексц. Митрополит Шептицький. Стан фінансовий бурси представляє ся доволі невідрадним, бо дефіцит з кінцем року зріс до суми 5.500 К, позаяк в сім році справлено новий інвентар, поліпшено харч питомцям, устроено для них купіль і забезпечено їм поміч лікарську в дома, так що супроти таких видатків оплати питомців — до того при звисній дорожні у Львові — мусіли показати ся за малими. З тої причини ухвалено в слідуєчій році вкладки значно підвищити, а бурси не розширювати понад 200, поки дефіцит не буде покритий.

— **Руский пенсіонат над Адријским морем.** Многo Русинів їде на літній побут до Абазії, де удержане незвичайно дороге, а що важливіше, руский гірш їде в кишені чужинців. Звдоволенем отже мусимо прийняти вість, яка наспіла з австрійської Рів'єри. Перед місяцем — пишуть звідтам — отворила п. Сидонія Романчукова, жінка п. Тита Романчука в Льоврані, над Адријским морем, пенсіонат в віллі «Central», положений в чудовій стороні, де за приступну ціну можна дістати ціле удержане. Комнати є від 2 К, так що ціле удержане з мешканцем коштує 5 К. Кілька кроків від вілли є морські купелі, котрі дуже поручають ся для осіб ослаблених, нервових, а така купіль коштує лиш 20 сотиків. Місцевість Льоврана те саме, що Абазія, віддалена від Абазії о пів години, тільки заходить та ріжниця, що в Абазії велика дорожня і великоміський гомін, а в Льоврані тишина. Льоврана числить поверх 6.000 населення і лежить над морем в долині, закритій від півночі горою Монте Маджіоре (1394 м), та о много красше від Абазії надає ся на літній побут. В Льоврані не оплачує ся ніякої «Kurtaxe», коли противно в Абазії «куртакса» коштує тиждень від особи 4 К, а надто одна купіль в морі коштує 70 сот. З Льоврани можна за кільканих сотиків робити прогульки пароходами в гарну околицю. Подорож зі Львова до Реки через Будапешт коштує там і назад 44 К, а з Реки їде ся парохомом до Льоврани. Найвигодніше брати карти їзди окривні, котрі замовляє ся в дирекції залізниць у Львові.

— **Іспит зрілости в гімназії в Бучачі** відбув ся в днях від 6. до 14. с. м. під проводом кр. інспектора п. Ів. Левицького. Іспит зложили: Меч. Бурдович, Фр. Хрупович, Он. Гайовський, Іл. Гелер, Вас. Калинин, Меч. Крукевич, Волод. Кучер, К. Лявгер, Ч. Лясковський, Вілк. Небещанський, Ант. Орловський, Сев. Райс, Як. Сафрин, М. Щерцер (з відзн.), Тад. Шимонович, Як. Тарнавський (з відзн.), Оз. Тан, Стан. Вишневецький, Іван Заваликут, М. Цаймер і Зд. Капустинський (екстер.). З публ. абітурієнти, 1 приватист і 1 екстер. одержали поправку, а 2 публ. ученики і 1 екстерист перепали на рік.

— **Виділ Р. Товариства педагогічного** глядає для інститута св. Ольги у Львові настоятельки, котра вела би надзір над наукою дівчат. Пожадана особа інтелігентна, поважна і енергічна. Першенство мають кваліфіковані учительки. Ласкаві зголошення просимо адресувати до о. А. Лександра Стефановича в Кутах н. Чер.

— **Курс науки зручності** для народних учителів устроює кр. рада шк. в державній школі промисловій у Львові під проводом окр. інспектора шкільного п. К. Брухнальського в часі від 16. серпня до 16. вересня 1905 і 1906. На сей 2-місячний курс покликана кр. рада шк. отсих

учителів: Й. Афтартчука з Джурова, В. Черника, Г. Глясгала, Р. Окульовського, М. Сидора, Ф. Вальтося зі Львова, Н. Денисюка з Буска, А. Добрянського з Велички, М. Дороша і Евг. Цветшека з Теревовлі, Ів. Годовського з Белза, М. Грабала зі Стрия, Гр. Гудима і В. Ярецького з Сокаля, Гр. Климчука і Ів. Сьвійонткевича з Коломиї, Ст. Крогильського з Бохні, Ант. Ланового з Олеська, Фр. Панеша з Яворова, Й. Порембського з Тарнова, Т. Середницького з Павензова, Бр. Скларчика з Тернополя, Й. Струтинського зі Станиславова, А. Трояновського зі Шниклосів і Ст. Заклику з Добровлян. — Удержане і кошти подорожжя учасників курсу покриває кр. рада шкільна.

— **Конкурс.** Комітет бурси Руск. Тов-а педаг. у Львові (Вірменська ч. 2) оголошує отсим конкурс на економічного управителя бурси. Услівля після умови. Подання з документами вносити на адресу: Виділ Руского Тов-а пед. у Львові ул. Сикетуска ч. 47. найдалше до дня 20. серпня.

— **Дрібні вісті.** Делегатом ради м. Кракова до кр. ради шкільної вибраний на дальші три роки др. Генрих Йордан. — Подання о дозвіл адавати кваліфікаційний іспит учительський перед іспитовою комісією в Самборі належить вносити до 20. серпня с. р. Дирекція учит. семинарії повідомить кожного з окрема, коли іспит починає ся. — На 8-денний курс забав та ігор у Львові записало ся 33 мушан і 45 пань переважно з учительських кругів.

Всячина.

— **Залізниця понад хмари.** В 1786. р. др. Пеккард перший дістав ся на вершок гори Монблян. Ніхто не міг тоді й думати, аби по сто літах піднесено проєкт будови залізниць на Монблян. Сю думку видвинув в 1903. р. др. Бальот, директор метеорологічної стації на вершку тої гори, але проєкт видав ся всім утопією. Тепер знова французкий інженер Діпорталь обробив начерк переведення будови електричної залізниць на Монблян, а головна рада горішньої Сабавдаї затвердила сей начерк. До сего причинив ся безперечно примір успішного переведення будови і доброго функціонування залізниць на гору Юнгфрау. Др. Бальот проєктував повести залізничний шлях тунелем попід землю до самого вершка, а Діпорталь є за будовою залізниць на скловій горі, аби подорожні могли одушевляти ся гірськими видами. Залізниця зубата починала би ся на стації Фаєт і кінчила би ся на вершку гори Ежиль ді Гуте (3825 м.), який є о 940 м. низший від Монбляна. Звідти вела би на сам вершок Монблян спеціальна залізниця електрична, а попри ню провадив би гостинець для циклістів. Скорість їзди на тих залізницях виносилася би 7 до 8 км. на годину, а щодень їздило би по 10 поїздів в гору і в долину. Кошти будови виносили би 10 мільонів франків, а підприємство рентувало би знаменито, навіть при так низькій ціні поворотної карти їзди, як проєктують, по 40 фр. від особи. Статистика виказує, що через місцевість Шамон під Монбляном переїздить річно 90.000 прогульковців, які не пробують дерти ся по неіспитунних скалах Монбляна, а если би мали залізницю, то всі звиділи би вершок сеї гори. З сего бачимо, як по низьких краях легким способом уміють придержати чужий гірш. Така Швайцарія стоїть чужинцями прогульковцями. Альпійські краї Австрії стягають немало прогульковців з далеких сьвітів лише тим, що через неіспитунні гірські околиці побудовано если не залізниця, то бодай биті гостинці, поведено вигідні і безпечні стежки з дороговказами, поставлено по дорозі гостиниці і заїздні дома, в яких прогульковець найде вигідний нічліг і харч за невеликою оплатою. Цілі родини удержують ся лише з провідництва прогульковців по горах. А в наших Карпатах всі обставини лише відстрашують чужинців від їх заїздування. З виїмком тих кількох галицько-угорських залізниць, над якими здовж поселила ся по корчмах жидова, нема впрочім ні добрих доріг ні стежок по горах. За провідників вибирають ся люди, які самі часто блукаючи шукають дороги до означеної цілі. Крім кількох розвалених охоронично-чорногорського відділу під Чорногорою нігде не найдем стріхи до переночовання. А про харч не згадувати, бо хто не заосмотрить ся в їду на долах, то в горах згине з голоду. Не дивувати ся отже, що звиджувати наші Карпати вибирають ся лише гуртки гімназійальної молодіжи, або які несвідомі обставини чужинці. А предць наші Карпати з Чорногорою такі багаті в гарні види, такі романтичні і приманчиві ріжнородністю своєї геологічної і тектонічної будови, що стягали би щорічно тисячі чужинців, если би они мали в дорозі запевнену вигоду.

— **Кубанські козаки бунтують ся.** Краківській N. Reform-і доносять, що між кубанськими козаками, які є Українцями, ширять соціялісти завзяту пропаганду. Відозви «Групи соціально-демократичної кубанських козаків» мають находити послух серед козаків по «станіях», а команданти поки що не звертають уваги на сей рух. Що революційна агітація приймає ся між

кубанськими козаками, до сего причинило ся зужожіне поселених там козаків.

— **Величезне п'ятно на сонці** замітили дня 11 с. м. астрономічні обсерваторії. Пятно находить ся на східній половині сонішного кружка. Пятно має в промірі 90.000 клм. і безнастанно побільшає ся. В тих роках, коли показують ся на сонці п'ятна, бувають на землі великі спеки.

— **Страйк будівельних робітників у Львові** протягне ся мабуть ще довго. На вчорашніх зборах предложено страйкарям умовини згоди зі сторони працодавців. Вивязала ся потім бурлива дискусія і ухвалено відкинути всі поставлені предлоги. Опісля ухвалено вислати до президента міста депутацію, аби визначив страйкарям яке місце на віча в середмістю, бо на повиставову площу їм далеко ходити. Загалом настрої між страйкарями підносять ся і ситуація стає грізна з причини довгого тревання страйку і проявляючого ся голоду в убогих робітників. Много робітників повертає тихцем до праці, але товпи страйкарів нападають на працюючих і проганяють їх. В кількох випадках інтерв'ювала поліція.

— **Справа Гервайової.** Минулого року відібрав собі жите мірцуншлягський староста Гервай. Причиною самоубійства була ось яка подія: В Мірцуншляг пізнав староста Гервай дочку якогось магіка, що вела виправді досить непевне жите, однак була так гарна, що Гервай в ній залюбив ся і мимо острого і напимень рідий та приятелів з нею оженив ся. Тепер доперва взяли на язика нових подругів всякі близькі і далекі приятелі і через обмови довели до такої хрїї, що богато знайомих старости зірвало з ним зносини, а навіть грожено єму утратою посади. В розпучі хваїв Гервай за револьвер і скінчив сатроное обмовами жите. Доперва тепер накинута ся родина самоубійниці і знакоми на нещасну вдову, запакували єї до суду і тут переведено на неї вирок на 4-місячну в'язницю, а по тій розправі сейчас усунено з посад кількох судових достойників. Тепер цісар знизив Гервайовій кару в'язниці з 4 на 1 місяць.

— **Бойкот пильзенського пива.** Надренські часописи німецькі вівзвали своїх читачів до бойкотування чеського пива з Пильзена. «Бровар Pilsener Urquell» пишуть они — підпомагає борбу Чехів проти німеччини. Давніше він платив чеському шкільному союзови від кожного гектолітра 4 с. нині платить 8 с., так що союз дістає тепер від сего бровару 42.000 Крічно на шкільні цілі і піддержує тим чином борбу проти Німців. Кожною краплинкою Pilsener Urquell, яку ми, Німці, пемо, спомагаємо борбу проти наших братів в Чехах. З патріотичних мотивів ми не повинні уживати того пива, тим більше, що і німецькі бровари доставляють нам досить того нектару.

— **Хінська підплата.** Недавно рішили Зєдинені Держави не впускати більше на американську територію Хінців. На то не залишили відомісти Хінці, котрі чим раз більше пробуджують ся з довговікового сну. Ось купці Шангаю і вищих великих міст рішили, що з днем 1. серпня: 1) Нюдин Хінець не буде купувати більше американських товарів; 2) хінські купці не будуть більше перевозити своїх товарів на американських судах; 3) Хінці не будуть вже посилати своїх дітей до шкіл, якими заряджують Американці; 4) Хінці не будуть служити по американських фірмах; 5) хінська прислуга покине службу у своїх американських господарів. Оттак відповіли Хінці своїм ворогам, а треба додати, що при хінській солідарності можна бути певним, що ті рішення не остануть лише пустословними резолюціями.

Наука, штука, література.

— **„Руска Хата“** ч. 12. і 13. з 5. липня 1905 містять отсі статі: Петро Карманський: Мозайка. — М. Михновський: Spirillum patricianum ukrainoficium П. — Гнат Шпигко: Іван Мудрагель та его пес Гривко. — Осип Шпигко: На народний мотив — Данило Лукія Мордовець (помертна оповістка). — Петро Карманський: Ремінісценції з Риму. — Франц Михайлів: Заспів: «Мое серденько має вигляд зілля». — Іларіон Грабович (життєпись). — Іларіон Грабович: Наша доля. — Япан і Япанці. — Крім сего находять ся в тім подвійнім числі ще портрети: Петра Карманського, Іларіона Грабовича та мін. Булігіна і 3 картини: Forum Romanum (авалища сьвятині Кастора і Полукса), «До ліса на гриби», «Турецьке військо стріляє до подорожників».

Телеграми

з дня 20. липня.

Рим. Сьв. Отець прийняв вчора на авдієнції Г. Ексц. Митрополита Шептицького.

Будапешт. Феєрварі висловив ся в прива

тній розмові, що не дасть ся раз звести зви-
браної дороги під грозою маніфесту опозиції.

Рим. Агенція Стефаніо доносить з Крети,
що палата послів в Канеї вибрала трох делега-
тів, які мають поїхати до Теріссо, порозуміти
ся з повстанцями.

Тула. В цілій тульській губернії настав го-
лод меж населенем з причини неурожаю. Гу-
бернатор зажадав матеріяльної помочи з Петер-
бурга, аби голодуючі не кинули ся на маєтки
богатших.

Кронштадт. Залоги кількох воєнних кораблів
відмовили послуху.

Москва. Зїзд земців почав ся вчера при
участі 200 осіб. По отвореню нарад поплив ся
в салі поліцмаістер і заборонив відбувати на-
ради, відчитавши дотичні розпорядження. Прези-
дент зїзду не послунав приказу і заявив, що
заряджене є несправедливе. Коли поліцмаістер
зажадав спису учасників зїзду, відозвали ся
крики: «Нотуй цілу Росію!» Вкінці удало ся
поліцмаістрови списати протокол, почім зїзд
приступив до нарад.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 1. серпня 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В
неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол.
і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life пред-
ставлено. Білети вчасніше можна набути в
конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9
З купленим білетом на фотелі, льожі. І-рядні
крісла можна їхати даром на представлене ом-
нібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської
Каварні.

Важке для інтересованих.

По цінах найміренніших і найліпшої якості
продаємо і доставляємо всякі матеріяли як також
фабричні вироби потрібні до будови. В заступстві
доставляємо до будови печий нафлевих або на-
мінчикових «побільшувач тепла».

Кредитова Спілка будівничих
ул. Третього Мая ч. 7. у Львові.

ЗАЛІЩИЦКІ

славні по цілім світі

априкози (морелі), вибрані, свіжо зірвані
по 4 К 50 с.

іспанські вишні, вибрані, западливо
опаквані по 3 К 70 с.

оплатно за посліплатою висилають

Д. і С. Векерт

власителі саду
в Заліщиках № 2.

Л. Лопатинського ПАРАЦЯ

комедія в 3 актах зі співачами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором
і жвавим діяльгом. Ся комедія збогачує знат-
но галерію типів у наших народних штуках так
з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуа-
цій і характерів розміщена рівномірно між му-
жиків і панів, і тому ся комедія надає ся над-
звичайно до вистав по читальнях, бо селянин
не буде тут бачив себе як звичайно в комедії
упослідженим недотепою, але противно має на-
году посьміятися трохи і з містових літників.
Попри те все сей твір носить на собі знамя
етичної і патріотичної свідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горука у
Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує задатки
на рахунок біжучий, приймає до пере-
ховання папери партієні і дає на них
заставу.

Крім того, за згодою подібно як
в інституті, дає т. зв.

Безпечні депозити
(Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річ-
но, депозитар дає в сталевій касі
панцирній сховок до виключного ужит-
ку і під власним ключем. де безпечно і
дискретно перховувати може своє май-
но або важкі документи.

Під тим зглядом поробиь Банк
гіпотечний як найдогіднійш варядження.
Принцип дотично того рода depo-
зитів одержати можна безплатно у від-
ділі депозитовий.

Всі календарі і часописи можна набувати
в «Сокільськім Базарі».

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейський).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Ілкан, Яс, Потутор, Керезме, Чорткова
6:10	з Ілкан, Чорткова, Калуща, Делятина (чер. Коло- мно 1/2—30% вкл. в нед. і свята), Керезме	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина.
7:30	з Рави рускої, Сокаля	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуща, Борислава
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	8:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуща	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
7:50	з Рави рускої, Сокаля	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освенціма
8:05	з Станиславова, Жидачева	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	10:55	до Ілкан, Калуща, Потутор
8:18	з Яворова	9:21	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:10	до Белзці, Сокаля, Любачева
11:45	з Ярослав, Стрия, Борислава	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
10:35	з Рашева, Лавочного, Калуща, Любачева	2:40	посп. Ілкан, Потутор, Калуща, Чорткова, Керез- ме
11:05	з Коломні, Жидачева, Потутор, Керезме	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинець, Козови	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуща
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	4:10	до Рашева, Любачева, Хирова
1:40	посп. з Ілкан, Чорткова, Калуща, Заліщик, Кіц	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
11:50	з Самбора, Яс, Сянока, Івонича	5:58	до Яворова
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Гри- малова, Гусятина, Копичинець, Козови	5:50	до Коломні, Жидачева, Керезме (1/2—30%)
3:45	з Стрия, Тухай (1/2—30%), Скольного (1/2—30%)	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща
5:01	з Сокаля, Белзці, Любачева	7:30	до Рави рускої
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освенціма	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
5:45	з Ілкан, Жидачева, Калуща, Новоселіці	10:05	до Перемишля (1/2—30% вкл.), Хирова, Івонича
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:40	до Ілкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
9:10	з Ілкан, Чорткова, Потутор, Керезме	10:55	до Самбора, Хирова, Закононого
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
9:20	з Самбора, Хирова, Сянока, Яс	11:05	до Підволочиск
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичи- нець, Заліщик, Скали, Івана пустого, Гусятина	1:35	до Стрия, Дрогобича, Борислава
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуща, Борислава,	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
12:20	посп. з Ілкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	2:51	посп. до Ілкан, Керезме (від 1/2—30%), Калуща
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
	на дворець „Підзамче“		з двірця „Підзамче“
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Івана пустого, Скали, Гусятина, Грималова	2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Івана п., Скали, Гусятина	9:21	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:

з Брухович від 14/5 вкл. 10/9 6:50, 7:50 рано, 9:55 пе-
редполуд. (тільки в неділі і римо-кат. свята), 1:46
попол. (тільки в неділі і р.-кат. свята); 3:05, 4:16,
5:00 попол., 7:41, 8:55 вечером.
з Янова 8:18 рано, 1:15, попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.),
4:32 попол., 8:45 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл.) і
9:25 вечером (від 14/5 до 10/9 тільки що неділі і
свята).
зі Ширця 10:10 вечер. (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і
свята).
з Любін 10:10 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл. що не-
ділі і свята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейський різнисть ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-
європейського = 12. год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. —
Звичайні білети їзди як і всякі інші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в мі-
стовім бюрі п. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою
у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вклади до опроцентования на 4 проц. і
оплачує за вкладників податок рентовий; для
ощадження коштів посилок можна прислати гро-
ші чеками Шведиці поштової; вкладати може
кождий, навіть і нечлени; на жадане звертає
ся вкладку кожного часу, навіть без виповідже-
ня (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє «Джістер» своїм членам
на 6 проц. силату гіпотечних позичок розкладає
ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виносить
рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%;
до позичок вимагає ся першої гіпотeki або до-
брої поруки.

На парделяцію і купно більших обшарів
треба звертати ся за позичками до «Джістера».

Членами можуть бути тільки члени обез-
печені в «Джістрі».

Чистий зиск розділяє ся меж членів яко
дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — До-
тепер уділів «Джістер» на церквах, бурсах, шко-
ли і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. «Джістер» 31/12 1904

Вкладки: 1.783.673 К.
Уділи членів: 133.117 К.
Ф. резервний і пн.: 26.576 К.
Позички уділені: 1.616.402 К.
Цінні папери: 123.627 К.
Льокації: 169.456 К.
На рах. біжучім: 81.968 К.

Мумки CORIJ можна набувати в «Со-
кільськім Базарі» у Львові
і у всіх торгівлях вкраю.